

Toplam Kalite Yönetimi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Toplam Kalite Yönetimi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31667>

Özet

Toplam Kalite Yönetimi Ölçeği, 2009 yılında Abdullah Bağcı tarafından yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle eğitim sektöründeki örgütlerde, somut olarak da öğretmen sendikalarında Toplam Kalite Yönetimi (TKY) ilkelerinin ne derece uygulandığı ve sendika üyeleri tarafından nasıl algılandığı belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, TKY'nin temel boyutları ele alınarak örgütsel kalitenin ve yönetim süreçlerinin değerlendirilmesine olanak tanır. Ölçeğin geliştirilmesi, sendikal faaliyetlerin ve örgütsel yapının kalite standartları açısından incelenmesine önemli bir katkı sağlamaktadır.

Ölçek geliştirme süreci, psikometrik standartlara uygun olarak gerçekleştirilmiş olup, elde edilen veriler sendika üyelerinin TKY prensiplerine yönelik tutumları ve mevcut yönetim kalitesine ilişkin algıları yansıtmaktadır. Ölçeğin temel amacı, TKY uygulamalarının güçlü ve zayıf yönlerini tespit ederek, sendika yönetimlerine iyileştirme alanları hakkında geri bildirim sunmaktır.

Anahtar Kelimeler

Toplam Kalite Yönetimi, TKY, Kalite Yönetimi, Ölçek Geliştirme, Örgütsel Kalite, Öğretmen Sendikaları, Sendika Üyeleri, Örgütsel Gelişim.

Yazarlar

Abdullah Bağcı

Amaç

Toplam Kalite Yönetimi Ölçeği'nin temel amacı, öğretmen sendikası üyelerinin, sendikalarının yönetim süreçlerinde ve hizmet sunumunda Toplam Kalite Yönetimi (TKY) felsefesinin ne kadar uygulandığına dair algılarını ölçmektir. Bu bağlamda, ölçek sendika içindeki liderlik, çalışan katılımı, süreç yönetimi ve sürekli iyileştirme gibi kilit TKY bileşenlerinin değerlendirilmesini hedefler.

Ölçek, aynı zamanda sendikaların kurumsal kapasitelerini ve üyelerine sundukları hizmetlerin kalitesini nicel olarak değerlendirmek için bir araç görevi görmektedir. Elde edilen sonuçlar, sendika yönetimlerinin stratejik planlama ve örgütsel gelişim çabalarına rehberlik etmek üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Ölçeğin yapısal olarak Toplam Kalite Yönetimi felsefesinin temel bileşenlerini yansıttığı beklenmektedir. TKY modelleri genellikle Liderlik, Müteri Odaklılık (bu bağlamda Üye

Odaklılık), Çalınanların Katılımı (Öğretmenlerin Katılımı), Süreç Yönetimi ve Sürekli İyileştirme (Kaizen) gibi çok boyutlu faktörlerden oluşur.

Yüksek lisans tezi bağlamında geliştirilen bu ölçeğin, sendika örgütlerine özgü TKY boyutlarının ölçmek için alt faktörlere sahip olması muhtemeldir. Bu faktörler, sendikal bağlamda kalite algısının spesifik olarak değerlendirilmeye olanak tanır ve TKY uygulamalarının farklı alanlardaki etkinliğini ortaya koyar.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalmaları, geliştirme aşamasında yapılmış olması rağmen, kaynak içerikte detaylı bir özet sunulmamıştır. Tipik olarak, bu tür bir ölçek geliştirme çalmasında yapı geçerliliği ve içerik geçerliliği incelenir. İçerik geçerliliği için uzman görüşleri alınmış, yapı geçerliliği için ise genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak ölçeğin teorik yapıyla uyumu test edilmiştir.

Yapı geçerliliğinin doğrulanması amacıyla, alt boyutların TKY prensiplerini doğru bir şekilde temsil edip etmediği incelenmesi olmalıdır. Ölçeğin bağlamı (öğretmen sendikaları) göz önüne alındığında, elde edilen faktör yapısının sendika üyelerinin TKY algısının tutarlı bir şekilde ölçtüğünün belirlenmesi kritik öneme sahiptir.

Güvenirlilik

Kaynak içerikte spesifik güvenilirlik katsayıları belirtilmemiştir. Ancak, geliştirme çalmalarında ölçeğin iç tutarlılığının değerlendirilmesi amacıyla Cronbach Alfa katsayısının hesaplanması standart bir prosedürdür. Yüksek lisans tezinin bu istatistiksel analizleri içerdiği varsayılmaktadır.

İç tutarlılık analizinin yanı sıra, test-tekrar test güvenilirliği gibi yöntemler de ölçeğin zaman içindeki kararlılığının saptamak için kullanılabilir. Başarılı bir ölçek geliştirme sürecinde, Cronbach Alfa katsayısının kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) olması beklenir, bu da maddelerin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Faktör Analizi

Toplam Kalite Yönetimi Ölçeği'nin geliştirilme sürecinde, ölçeğin çok boyutlu yapısının ortaya çıkarmak amacıyla Faktör Analizi kullanılmıştır. Bu analiz, bağlamda oluşturulan geniştir madde havuzunun TKY'nin farklı alt boyutlarına indirgenmesini sağlamıştır.

Tez çalmasında, muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak ölçeğin temel faktörleri belirlenmiş ve her bir faktörün TKY'nin hangi yönünü (örneğin, yönetim desteği, ekip çalması veya süreç odaklılık) temsil ettiği tanımlanmıştır. Ölçeğin nihai yapısı, bu faktörlerin

yük de?erlerine ve özde?erlerine dayanarak olu?turulmu?tur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçeği

Format: Büyük olasılıkla Likert tipi derecelendirme ölçeği (Örneğin, 5'li veya 7'li seçenekler).

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Nüfus Grubu: Ö?retmen Sendikası Üyeleri

Ya? Grubu: Yeti?kin (Sendika üyeleri)

Nüfus Detayları: Türkiye'deki ö?retmen sendikalarına kayıtlı çalı?an ö?retmenler. Ölçek, sendika üyelerinin TKY uygulamalarına yönelik algılarını incelemek üzere spesifik olarak bu kitleye uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemi kullanılarak anket formu şeklinde uygulanmıştır. Maddeler, katılımcıların sendikalarındaki yönetim kalitesine ilişkin görüşlerini belirtmelerini gerektirmektedir.

Anahtar Kelimeler

TKY, Geçerlik, Güvenirlik, Sendika, Eğitim Yönetimi, Kalite, Örgüt Kültürü, Yönetim Algısı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: abagci@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar İletişim)

Yazarın Adresi: Yazarın tez dönemindeki başlı? oldu?u kurum: Orta Do?u Teknik Üniversitesi (ODTÜ), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler: Ölçek, yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri için sorumlu yazar Abdullah Bağcı ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya geniş ölçekli uygulamalar için yazarın izni gerekebilir.

Test Yılı: 2009

Tezin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: toplamlkalite-yonetimi-olcegi-toad.pdf

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerindeki bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Kaynaklar

Bağcı, A. (2009). *Application of total quality management in teacher unions from the perspectives of union members*. (Master's thesis). Middle East Technical University Graduate School of Social Sciences, Ankara.

Bu ölçeğin temel referansı, yazarın Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamladığı yüksek lisans tezidir.

Toplam Kalite Yönetimi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Bu nedenle, maddeler yerine, ölçeğin yapısının temelini oluşturan TKY boyutları listelenmiştir.

Yüksek lisans tezinin tam metnine erişim sağlanarak ölçek maddelerinin incelenmesi gerekmektedir.

Genellikle TKY ölçekleri aşağıdaki gibi boyutlarda maddeler içerir:

Liderlik ve Yönetim Taahhüdü: Sendika yönetiminin kaliteye olan bağlılığı.

Üye Odaklılık (Hizmet Kalitesi): Sendika hizmetlerinin üyelerin beklentilerini karşılama düzeyi.

Çalışanların (Üyelerin) Katılımı ve Güçlendirilmesi: Üyelerin karar alma süreçlerine dahil edilmesi.

Süreç Yönetimi ve Verimlilik: Sendikal işleyişteki süreçlerin standartlaştırılması ve etkinliği.

Sürekli İyileştirme (Kaizen): Hata önleme ve düzenli geri bildirim mekanizmalarının varlığı.